

NIEUWSBRIEF

Onderzoeksprogramma Peripartum Psychiatrie Erasmus MC Rotterdam

Beste deelnemers aan het OPper onderzoek en geïnteresseerden,

We willen u graag op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen binnen het **Onderzoeksprogramma Peripartum Psychiatrie Erasmus MC Rotterdam** (OPPER). OPper richt zich op vrouwen met (risico op) ernstige psychiatrische klachten tijdens zwangerschap en kraamtijd. Ons doel is inzicht te krijgen in het ontstaan en beloop van postpartum psychose en depressie om preventieve maatregelen te kunnen nemen. Tevens onderzoeken we de mogelijke invloed van deze aandoeningen op de ontwikkeling van het kind.

Met dank aan alle vrouwen die bijdragen aan OPper. Uw deelname is van onschatbare waarde!

Nieuws binnen OPper

- Recent verscheen een **internationale wetenschappelijke publicatie** waarin een panel van experts, onder leiding van prof. Veerle Bergink, pleit voor officiële erkenning van postpartum psychose als aparte diagnose in het handboek voor psychiatrische aandoeningen (DSM-5-TR). Deze erkenning is essentieel om de herkenning, behandeling en zorg voor vrouwen te verbeteren en levens te redden.

[Postpartum Psychosis and Bipolar Disorder: Review of Neurobiology and Expert Consensus Statement on Classification - PubMed](#)

Deze publicatie heeft geleid tot grote internationale aandacht voor postpartum psychose. In januari 2026 publiceerde **The New York Times** een omvangrijk artikel waarin Veerle Bergink naast andere internationale experts werden geïnterviewd over de noodzaak om kraambedpsychose als afzonderlijke DSM-diagnose te erkennen.

[Will 'Psychiatry's Bible' Add a Postpartum Psychosis Diagnosis? - The New York Times](#)

Daarnaast werd Veerle Bergink in december 2025 geïnterviewd voor **Amazing Erasmus MC**

Deze aandacht laat zien dat het lopende onderzoek bijzonder relevant is, en ook internationaal zijn vruchten afwerpt.

[Kraambedpsychose is levensgevaarlijk, maar nog steeds geen erkende ziekte - Amazing Erasmus MC](#)

Psychiatrie

Kraambedpsychose is levensgevaarlijk, maar nog steeds geen erkende ziekte

Een postpartum psychose of kraambedpsychose treft jaarlijks honderden nieuwe moeders, maar is geen erkende diagnose. Artsen kunnen de aandoening...

- Binnen de OPper-studie breiden we onze metingen uit met een onderdeel dat onderzoekt **hoe hormonale veranderingen samenhangen met psychiatrische klachten rondom de overgang**. We weten dat sommige vrouwen extra gevoelig zijn voor grote hormonale schommelingen, bijvoorbeeld tijdens zwangerschap, na de bevalling of rondom de menstruatie. Daarom gebruiken we nu ook een vragenlijst over hormonale gevoeligheid, waarin we vragen naar ervaringen tijdens de menstruatiecyclus, zwangerschap, vruchtbaarheidsbehandelingen, anticonceptie en de overgang. Tijdens dit vervolfbezoek, rondom de overgang, nemen we ook een kleine hoeveelheid bloed af om deze veranderingen verder te bestuderen. Met deze extra informatie hopen we beter te begrijpen waarom sommige vrouwen kwetsbaarder zijn voor stemmingsklachten dan anderen.
- Afgelopen september mochten we Sarah Rudzinkas van het National Institutes of Health (NIH) verwelkomen bij het Erasmus MC. Tijdens

haar bezoek hebben we waardevolle kennis en inzichten met elkaar uitgewisseld over de genetische achtergrond van hormoon- en cyclus gerelateerde stemmingsklachten bij vrouwen. Een bijzonder leuke en inspirerende ervaring.

We hopen dat dit het begin is van meer internationale kennisuitwisseling in de toekomst!

- Onderzoekers van OPPER hebben in samenwerking met onderzoekers van Mount Sinai in de Verenigde Staten een literatuuronderzoek gedaan naar de effecten van antipsychoticagebruik tijdens de zwangerschap. Hieronder een samenvatting van de bevindingen, en de link naar het artikel:

Antipsychotica worden vaak voorgeschreven, ook tijdens de zwangerschap. Uit onderzoek blijkt dat deze medicijnen waarschijnlijk geen aangeboren afwijkingen bij het kind veroorzaken, maar het is onduidelijk of ze op lange termijn de hersenontwikkeling beïnvloeden. Wij hebben onderzocht of het gebruik van antipsychotica in de buik het risico op problemen zoals motorische vertraging of ontwikkelingsstoornissen verhoogt. We vonden dat sommige baby's kortdurende motorische ontwikkelingsachterstanden kunnen hebben, maar die verdwijnen meestal weer. Wat betreft aandoeningen zoals autisme of ADHD, bleek er na goed vergelijken met andere factoren geen duidelijk verhoogd risico te zijn. Kortom, tijdelijke problemen in de motorische ontwikkeling kunnen voorkomen, maar op langere termijn lijken deze medicijnen geen grote schade aan de ontwikkeling van kinderen te geven.

[Systematic Review: Antipsychotic Medication in Pregnancy and Neurodevelopmental Outcomes in Children - ScienceDirect](#)

- In maart 2025 werd in Bangalore (India) het congres **International Association for Women's Mental Health** gehouden, een evenement dat elke twee

jaar plaatsvindt. Onderzoekers, artsen en verpleegkundigen uit alle hoeken van de wereld kwamen samen om kennis te delen en te bouwen aan een betere mentale gezondheid voor vrouwen. Vanuit het Erasmus MC waren onze zorgprofessionals en onderzoekers aanwezig.

OPPER: Ontstaan en beloop van psychiatrische aandoeningen in de kraamtijd

Bij vrouwen die na hun bevalling zijn opgenomen op de Afdeling Psychiatrie van het Erasmus MC of het St. Antonius Ziekenhuis vervolgen we het beloop van de psychiatrische klachten. Inmiddels doen 407 vrouwen mee aan dit deelonderzoek, waarvan we tot nu toe van 183 vrouwen het beloop hebben kunnen vervolgen tot vier jaar na bevalling.

Sinds 2017 onderzoeken we of er aanwijzingen zijn voor afwijkingen van de hersenstructuur en de hersenactiviteit bij vrouwen die na de bevalling ernstige psychiatrische klachten krijgen. We maken bij deze vrouwen een MRI-scan van de hersenen vlak na het ontstaan van de psychiatrische aandoening én nadat ze hersteld zijn.

Afgelopen jaar mochten we Fenghua Long en Fei Li verwelkomen van het West China Hospital of Sichuan University. Zij hebben een begin gemaakt aan de analyse van de MRI-scans van de hersenen van deze vrouwen om meer inzicht te krijgen in de veranderingen in de hersenen die een rol spelen bij het ontstaan van ernstige psychiatrische aandoeningen na de bevalling. We hopen binnenkort de eerste resultaten te kunnen laten zien.

Lopend onderzoek zwangerschapspsychiatrie

Binnen onze afdeling lopen meerdere onderzoeken naar psychische kwetsbaarheid rond zwangerschap en bevalling, elk met een eigen focus en vraagstelling.

De **MAIA-studie** onderzoekt samen met de afdeling Verloskunde & Gynaecologie en de Icahn School of Medicine at Mount Sinai in New York de effecten van antipsychoticagebruik tijdens de zwangerschap op moeder en kind.

Het **Peri-OCD** onderzoek richt zich op het valideren van een Nederlandstalig screeningsinstrument om dwangklachten tijdens de zwangerschap beter te kunnen signaleren.

Het **POPPER** onderzoek brengt de zorg voor zwangere vrouwen met mentale en/of psychosociale

problematiek in kaart door POP (Psychiatrie-Obstetrie-Pediatrie)-poli's in Nederland te evalueren.

De **PROFILE** studie onderzoekt welke factoren belangrijk zijn in de behandeling van zwangere vrouwen met persoonlijkheidsstoornissen en hun gezinnen, met als doel de mentale gezondheid van moeders te versterken en de ontwikkeling van hun kinderen te ondersteunen.

Samen dragen deze studies bij aan betere herkenning, begeleiding en behandeling van psychische klachten rondom zwangerschap en het postpartum.

Lotgenoten

Boek 'Waar is mijn roze wolk?'

In een eerdere nieuwsbrief deden Babette Bais en Nina Molenaar een oproep om ervaringen rond zwangerschap en de postpartumperiode te delen. In hun boek *Waar is mijn roze wolk?* bespreken zij thema's als depressie, angst, postpartum psychose, medicatiegebruik, bipolaire stoornis en PTSS, aangevuld met persoonlijke verhalen van moeders en partners. Het boek wil het taboe doorbreken en het gesprek openen en is sinds februari verkrijgbaar.

[Waar is mijn roze wolk? - Uitgeverij Lucht](#)

Bijdrage van Babette Bais

Leernetwerk KOOZ

Binnen het Leernetwerk KOOZ werken 25 Nederlandse onderzoeksgroepen samen rond onbedoelde zwangerschap en kwetsbaar (jong) ouderschap. Kennis en praktische tools zijn hier in te vinden: [Leernetwerk KOOZ | Leernetwerk Onbedoelde zwangerschap en kwetsbaar ouderschap](#).

Onderzoek van OLVG en MIND laat zien dat kindrewens bij mensen met een psychische kwetsbaarheid nog te weinig wordt besproken in de ggz. Daarom verzorgen wij dit jaar trainingen om dit gesprek beter te ondersteunen. [Over het project | Leernetwerk](#)

[Onbedoelde zwangerschap en kwetsbaar ouderschap](#).

*Bijdrage van Monique van der Eijnden
oud-deelnemer aan het OPPER onderzoek
en werkzaam bij MIND*

Me Mam

Stichting Me Mam zet zich al 10 jaar in voor vrouwen met psychische klachten door zwangerschap of bevalling. In die tijd ontwikkelden we een laagdrempelig aanbod voor moeders, waaronder het hersteltraject *Samen beter in je vel*, de bijeenkomst

MBU, in het licht van nu en de Contactdag Kraambedpsychose.

Hersteltraject 'Samen beter in je vel'

Een online hersteltraject voor moeders met psychische klachten na de bevalling. Thema's als stigma, schaamte, werk en moederschap staan centraal. Het traject is ervaringsgericht en goed te combineren met andere hulpverlening.

Bijeenkomst 'MBU, in het licht van nu'

Op 30 oktober vond een bijeenkomst plaats voor moeders die eerder opgenomen waren op de Moeder-Baby Unit van het Erasmus MC. In gesprek met zorgverleners en elkaar werden ervaringen gedeeld. De herkenning en het contact met lotgenoten werden als zeer waardevol ervaren.

Boek 'Kraambedpsychose'

In maart 2026 verschijnt het boek *Kraambedpsychose* van Karin den Oudsten. Zij beschrijft haar persoonlijke ervaring met een kraambedpsychose, opname op de MBU en haar herstel, aangevuld met medische dossiers. Het boek verschijnt op 31 maart 2026 bij uitgeverij Novum. (ISBN 978-3-7116-1568-8).

Auteur: Karin den Oudsten, Stichting Me Mam.

Email: info@memam.nl

Tenslotte

- Heeft u vragen over het onderzoek, wilt u de nieuwsbrief digitaal ontvangen of bent u verhuisd? Neem dan gerust contact met ons op.
- Indien u advies zoekt over een volgende zwangerschap, kunt u zich via uw eigen behandelend psychiater of via de huisarts laten verwijzen naar de poli van het Erasmus MC poli.psych@erasmusmc.nl.
- Voor meer informatie over de studie en het onderzoeksprogramma kunt u terecht op onze website.

Contactgegevens

Email: opper@erasmusmc.nl

Website: www.opperstudie.nl

Telefoon: 06 3114 5015

Vriendelijke groeten,

namens het hele onderzoeksteam,
Veerle Bergink, Astrid Kamperman en Nicola Westerbeek